

Rapport

Tværgående evaluering af satspuljen – et metodeværktøj

Ulf Hjelm, Katrine Iversen og Martin Williams Strandby

Tværgående evaluering af satspuljen – et metodeværktøj

© VIVE og forfatterne, 2018

e-ISBN: 978-87-7119-545-3

Forsidefoto: Lars Degnbol

Projekt: 11529

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVE blev etableret den 1. juli 2017 efter en fusion mellem KORA og SFI. Centeret er en uafhængig statslig institution, som skal levere viden, der bidrager til at udvikle velfærdssamfundet og den offentlige sektor. VIVE beskæftiger sig med de samme emneområder og typer af opgaver som de to hidtidige organisationer.

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

Baggrunden for denne rapport er, at Statsrevisorerne i deres beretning fra 2014 bl.a. bemærker, at "ministerierne siden etableringen af satspuljen ikke har foretaget en tværgående evaluering af den samlede satspulje, herunder om ordningerne samlet set lever op til formålet med satspuljen – dvs. bidrager til forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper på social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet".

Finansministeriet har søgt at imødekomme denne bemærkning fra Statsrevisorerne ved at bede VIVE om at udvikle et metodeværktøj, der kan anvendes som grundlag for tværgående evaluering af satspuljen. I denne rapport præsenteres dette grundlag, som det foreligger nu. Finansministeriet er ansvarlig for implementeringen af metoderedskabet (indarbejdelse i satspuljedatabasen) og den videre udviklingsproces.

VIVE ønsker at takke involverede ministerier, styrelser og bevillingshavere, som har bidraget til udviklingen af det nye metodeværktøj.

*Forsknings- og analysechef Vibeke Normann Andersen , VIVE Styring og Ledelse
September 2018*

Indhold

1	Indledning.....	5
1.1	Baggrund for det nye metodeværktøj.....	5
1.2	Formål med metodeværktøjet.....	6
1.3	Metodisk fremgangsmåde.....	7
2	Et metodeværktøj som grundlag for en tværgående evaluering af satspuljen.....	9
2.1	Et tværgående målesystem.....	9
2.2	En fælles forståelse af det nye målesystem.....	11
2.3	Beregning af målopfyldelsen på overordnet niveau.....	12
3	Afsluttende bemærkninger.....	22
Bilag 1	Målepunkter til brug for en tværgående evaluering af satspuljen.....	23
Bilag 2	Brugermanual.....	27
Bilag 3	Beregning af scores på spørgsmålsniveau.....	35
Bilag 4	Overvejelser over lovbundne bevillinger og bloktilskud.....	37

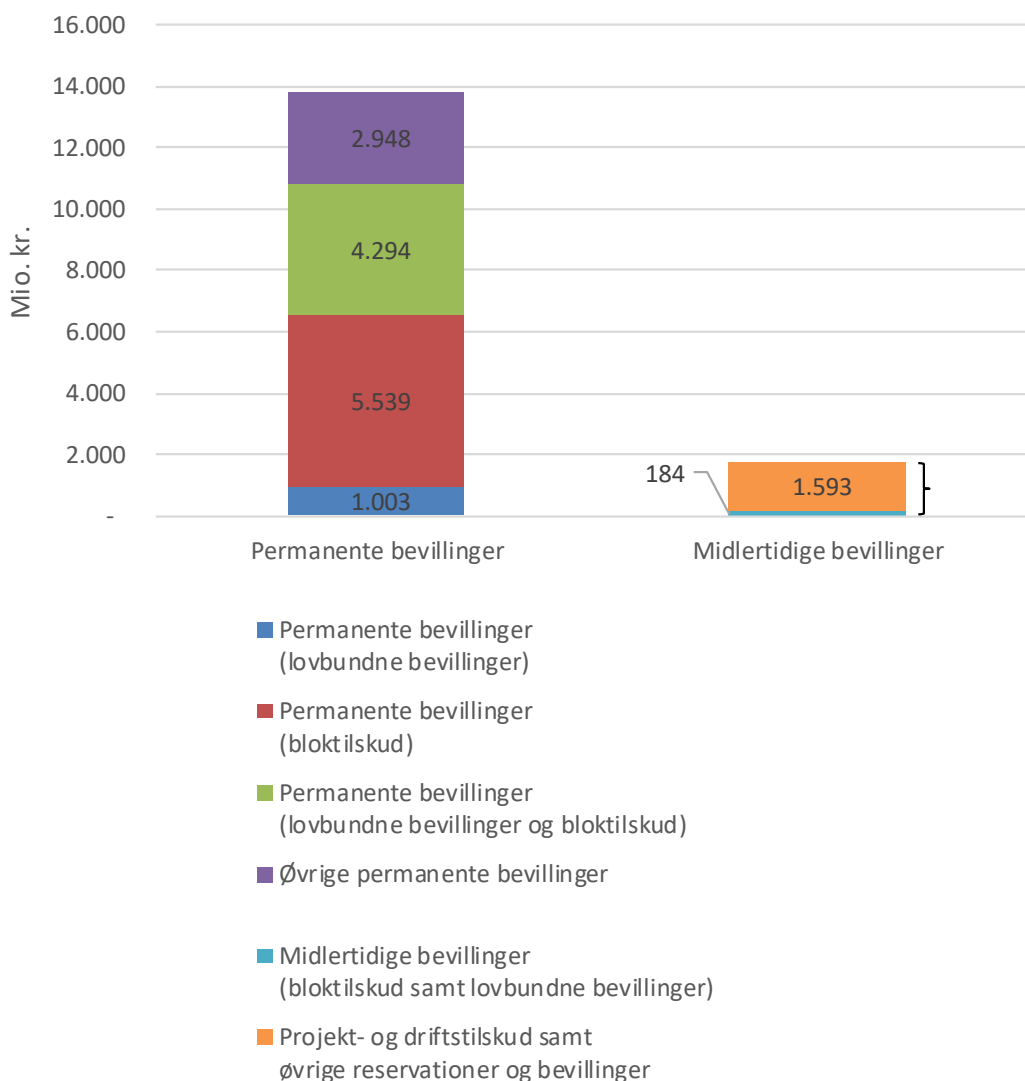
1 Indledning

1.1 Baggrund for det nye metodeværktøj

Satspuljen blev etableret ved lov i forbindelse med indførelsen af automatisk regulering af overførselsindkomster i 1990. Formålet med satspuljen er at forbedre vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet.

Den akkumulerede satspulje udgør i 2018 ca. 14,8 mia. kr. Permanente lovbundne bevillinger og bloktilskud samt andre permanente ordninger udgør knap 89 % af de samlede satspuljebevillinger i 2018 på ca. 15,6 mia. kr., inkl. udmøntede éngangsbeløb i 2018 på ca. 0,7 mia. kr. der er blevet tilbageført til satspuljen fra tidligere år. Med den nuværende andel midlertidige satspuljebevillinger er der ud af satspuljerammen for 2018 på sigt i størrelsesordenen 1 mia. kr. årligt til politisk prioritering. Fordelingen af disse midler samt nye puljebeløb, der bliver tilført satspuljen, sker på finansloven i form af projekt- og driftstilskud efter en særskilt politisk proces ved de årlige satspuljeforhandlinger.

Figur 1.1 Permanente og midlertidige bevillinger i satspuljen

Kilde: Finansministeriet.

Arbejdet med at udarbejde et metodemæssigt grundlag til tværgående evaluering af satspuljen tager udgangspunkt i de knap 23 % af satspuljebevillingerne, som ikke omfatter lovbundne bevillinger og bloktilskud. De lovbundne bevillinger og bloktilskud indgår som en del af bevillinger til generelle aktiviteter på forskellige lovområder, hvor det evalueringsmæssigt er vanskeligt at isolere anvendelsen af satspuljemidlerne (se bilag 4). Den øvrige del af satspuljemidlerne (de 23 % af satspuljebevillingerne) er bevilliget til særskilte ordninger og projekter, og her vil det være muligt at skabe et grundlag for en tværgående evaluering af anvendelsen.

Under de enkelte ordninger bevilges projekt og driftstilskud – herefter betegnet som *projekter*. Der udmøntes eksempelvis ordninger inden for satspuljer målrettet bestemte målgrupper, f.eks. familier med uhelbredeligt syge børn, kontanthjælpsmodtagere, der har været længst i systemet, mennesker med og pårørende til mennesker med psykiske lidelser. De enkelte ordninger kan søges af eller blive tildelt til kommuner, frivillige foreninger, institutioner m.fl., som ønsker at udbyde bestemte indsatser eller udvikle metoder målrettet en specifik målgruppe eller et bredere indsatsområde. Det er sådanne evt. projekt- og driftstilskud, som her betegnes som projekter.

Satspuljemidlerne fordeles for tiden til 15 ministerier. Størstedelen af satspuljemidlerne tildeles til Beskæftigelsesministeriet (ca. 39 % i 2018), mens Sundheds- og Ældreministeriet og Børne- og Socialministeriet også er tildelt en betydelig del af satspuljemidlerne (tilsammen ca. 51 % i 2018).

I 2014 er det samlede antal ordninger blevet opgjort til i alt 589 ordninger, mens det samlede antal projekter er opgjort til ca. 5700 for de tre centrale ministerier i satspuljen. Dertil kommer et mindre antal projekter for de øvrige 7 ministerier, der modtager midler fra satspuljen.¹ I 2018 er antallet af projekter fra 2017-2022 blevet opgjort til 831.²

Statsrevisorerne bemærker i deres beretning fra 2014, at ministerierne i det store hele lever op til de almindelige regler for effektiv tilskudsforvaltning, når det gælder projekter (projekt- og driftstilskud).³ Samtidig bemærkes det, at hovedparten (74 %) er lovbundne bevillinger og bloktilskud, hvor der typisk ikke aflægges et særskilt regnskab for de enkelte tilskud.

Statsrevisorerne bemærker også i deres beretning fra 2014 bl.a., at "ministerierne siden etableringen af satspuljen ikke har foretaget en tværgående evaluering af den samlede satspulje, herunder om ordningerne samlet set lever op til formålet med satspuljen – dvs. bidrager til forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper på social, sundheds- og beskæftigelsesområdet."

1.2 Formål med metodeværktøjet

Finansministeriet ønsker at udvikle et metodeværktøj, der kan danne grundlaget for en tværgående opsamling eller evaluering af satspuljen. Værktøjet skal give mulighed for at vurdere satspuljens samlede anvendelse på tværs af resortområder.

¹ Statsrevisorerne (2014): Beretning om Satspuljen. Folketinget, 17/2014, s. 3.

² <https://modst.dk/media/28688/projektoversigt-2018.pdf>

³ Statsrevisorerne (2014): Beretning om Satspuljen. Folketinget, 17/2014.

Statsrevisorerne påpeger i deres beretning, at der ikke sker en fyldestgørende tværgående opfølgning på satspuljens anvendelse.⁴ Der sker typisk en opfølgning på projektniveau men ikke systematisk på ordningsniveau og heller ikke i forhold til fx udvalgte fagområder, bestemte målgrupper eller større og mere permanente indsatsområder.

Rigsrevisionen påpeger også i deres rapport behovet for, at en tværgående evaluering kan "danne grundlag for fremtidige prioriteringer ud fra en viden om, hvilke målgrupper der tilgodeses og med hvilken effekt set i forhold til at forbedre vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper inden for social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet".

Der er dermed behov for at udarbejde et redskab, der kan anvendes til at a) foretage en overordnet vurdering af, hvordan anvendelsen af satspuljemidlerne lever op til formålet med satspuljen, og b) danne baggrund for fremtidige prioriteringer på området.

VIVE har i dette projekt udarbejdet et metodemæssigt grundlag for dette værktøj, som Finansministeriet og ressortministerierne kan anvende i deres videre arbejde på området.

VIVEs arbejde med udvikling af et metoderedskab sker med henblik på de satspuljebevillinger, der bliver givet fra 2019 og frem. Dette vil gøre det muligt i fremtidige ordninger og projekter allerede fra start at indarbejde det metodiske grundlag for en efterfølgende tværgående vurdering af midlernes samlede anvendelse. Metoderedskabet kan videreudvikles og pilottestes af Finansministeriet og øvrige parter inden endelig implementering.

Det vurderes, at det administrativt vil være særdeles krævende at tilvejebringe et præcist indblik i satspuljens samlede anvendelse i perioden frem til 2019, og at værdien af dette indblik ikke vil stå i et rimeligt forhold til de administrative omkostninger forbundet med at tilvejebringe denne viden på tværs af ressortområder.

1.3 Metodisk fremgangsmåde

VIVE har generelt i forbindelse med opgaveløsningen lagt vægt på, at det udarbejdede metoderedskab bliver opfattet af de involverede parter som den mindst bureaukratiske løsning inden for de givne rammer, og at det tillige er en løsning, der har et læringsmæssigt potentiale for alle parter.

Udviklingen af metoderedskabet har taget udgangspunkt i Finansministeriets satspuljedatabase. Database indeholder oplysninger om alle ordninger oprettet i regi af satspuljen siden puljens tilblivelse. Database indeholder bl.a. oplysninger om ordningernes indhold, bevilling og placering på finansloven på tværs af finansår. VIVE har indledningsvis skabt et overblik over, hvilken type af information, der er registreret i satspuljedatabase, og som et led i dette arbejde har VIVE konsulteret de relevante ressortministerier.

Afgørende i dette arbejde er, at redskabet kan anvendes på tværs af de enkelte satspuljeprojekter/ordninger og anvendes til at vurdere målopfyldelsen af projekterne/ordningerne på et mere overordnet niveau. Dermed bliver det også muligt at kunne vurdere det overordnede resultat (eller effekt) af projekterne i forhold til satspuljens mål om at forbedre vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper inden for henholdsvis social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet.

⁴ Statsrevisorerne (2014): Beretning om Satspuljen. Folketinget, 17/2014, afsnit 3.2.

Der er eksempler på ministerier, der har igangsat tværgående evalueringer på ordningsniveau og inden for større og mere permanente indsatsområder. Der er dog kun tale om enkeltstående eksempler, som ikke kan danne grundlag for en systematisk tværgående evaluering.

Evalueringsmodellen, som VIVE præsenterer, baserer sig overordnet på en målopfyldelsesevaluering. Det centrale omdrejningspunkt er at kunne dokumentere, om de udmålte ordninger og projekter samlet set lever op til de mål, der er opstillet i satspuljeaftalerne, og dermed har den ønskede effekt eller det ønskede resultat.

For at tilvejebringe et metodemæssigt grundlag til fremadrettet at kunne foretage en tværgående vurdering har VIVE iværksat følgende tre hovedaktiviteter:

1. VIVE har udarbejdet et udkast til et tværgående målesystem på baggrund af en gennemgang af eksisterende målesystemer på området og satspuljeprojekterne fra 2017 og 2018. Dette arbejde har også indbefattet udarbejdelsen af en liste over indholdet i beskrivelserne af alle satspuljeprojekterne fra 2017 og 2018. Denne liste har fungeret som et arbejdsredskab for VIVE i forhold til at kunne lave en vurdering af, hvordan en tværgående sammenligning kan foretages.

2. VIVE har fået uddybet og verificeret målesystemet og de fremtidige typer af registreringsoplysninger gennem en opfølgende konsultation med de relevante ressortministerier. Denne konsultation har bestået af et møde med det enkelte ministerium på baggrund af en fremsendelse af VIVEs materiale om målesystemet. De tre mest centrale ministerier (Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet samt Beskæftigelsesministeriet) er konsulteret mere indgående, mens de øvrige ministerier er konsulteret efter en konkret vurdering af relevansen.

3. VIVE har taget kontakt til seks udvalgte bevillingshavere – herunder frivillige organisationer og kommunale enheder – for at få belyst, hvordan målesystemet og en fremtidig registreringspraksis i praksis ville fungere hos de aktører, der modtager bevillingerne og udfører projekterne. Derudover er udvalgte styrelser (Socialstyrelsen, Sundhedsstyrelsen og Direktoratet for Kriminalforsorgen) ligeledes blevet kontaktet med henblik på at få deres vurdering af målesystemet.

Som et led i verificeringen af målesystemet har VIVE afprøvet måleredskabet på seks afsluttede satspuljeprojekter. Dette har givet mulighed for at vurdere, hvordan besvarelsen vil fungere i praksis, og hvordan besvarelsene varierer mellem forskellige typer af projekter.

I den sidste del af projektforløbet har der været afholdt møde med Moderniseringsstyrelsen, der er ansvarlig for den praktiske og tekniske del i forhold til satspuljedatabasen. På dette møde blev relevante forhold omkring den praktiske implementering af måleredskabet i satspuljedatabasen afklaret.

2 Et metodeværktøj som grundlag for en tværgående evaluering af satspuljen

Måleredskabet – kort fortalt

- Skal udfyldes for hvert selvstændige projekt/initiativ i satspuljen, som en integreret del af den almindelige satspuljeprocess i de ansvarlige ministerier og/eller styrelser.
- Baserer sig på selvudfyldelse og en faglig vurdering hos de satspuljeansvarlige i ministerier og/eller styrelser, der kan trække på information fra bevillingsmodtagere.
- Består af 16-19 spørgsmål fordelt over fem selvstændige temaer: 1. projekttype, 2. målgruppe, 3. målsætninger, 4. evalueringens resultater, 5. evalueringens sikkerhed (validitet). Der er mellem tre og seks spørgsmål til hvert tema.
- I alt seks af spørgsmålene (fra tema 1, 3 og 5) indgår i en beregning af en samlet score for det enkelte projekt. Beregningen sker på baggrund af faste værdier knyttet til hver svarmulighed og af på forhånd fastlagte udregningsmetoder, der kan håndteres automatisk i selve satspuljedatabasen.
- De enkeltstående scores for de forskellige projekter lægges sammen til en tværgående score. Denne score anvendes til tværgående evaluering og udtrykker de inkluderede projekters samlede målopfyldelse i forhold til satspuljens formål.

2.1 Et tværgående målesystem

I udformningen af målesystemet til brug for en tværgående evaluering af satspuljen har følgende overordnede hensyn gjort sig gældende:

Overordnede hensyn i forhold til målepunkterne

1. Så få spørgsmål som muligt (16 spørgsmål i alt – 10 ved projektstart, 6 ved projektafslutning)
2. Inddeling i overskuelige temaer (fem temaer i alt, mellem tre og seks spørgsmål under hvert tema)
3. Primært lukkede spørgsmål (som gør det nemt at udfylde og giver mulighed for at sammenligne på tværs)
4. Få åbne spørgsmål, der giver mulighed for kvalitative begrundelser
5. Spørgsmålene stilles på et niveau, der gør det muligt at svare meningsfuldt på dem, på tværs af de forskellige projekter/initiativer.

Det første hensyn har været, at måleredskabet skulle bestå af så få spørgsmål som muligt. Dette for at minimere den administrative byrde i forbindelse med den tværgående evaluering. Måleredskabet består af 16-19 spørgsmål. Dette kan umiddelbart forekomme omfattende, men eksempelvis skal spørgsmålene kun udfyldes i to runder (10-13 ved projektstart og 6 ved projektafslutning), hvilket betyder, at den administrative byrde i forbindelse med udfyldelsen vurderes som overkommelig.

Det andet hensyn har været, at måleredskabet skulle inddeles i få og overskuelige temaer. Dermed sikres en klar og logisk struktur i måleredskabet, hvilket som udgangspunkt øger forståelsen af redskabet blandt brugerne. Samtidig sikrer en tredelt struktur (spørgsmål, temaer, samlet måleredskab), at der er god mulighed for at vurdere, om de udvalgte spørgsmål er dækkende for det enkelte tema, og om de udvalgte temaer er dækkende for det samlede måleredskab. I måleredskaber indgår fem temaer (projekttype, målsætninger, målgruppe, evalueringens resultater og evalueringens sikkerhed) og mellem tre og seks spørgsmål under hvert tema.

Det tredje hensyn har været, at måleredskabet primært skulle bestå af lukkede spørgsmål. Dermed lettes den administrative byrde i forbindelse med besvarelsen af spørgeskemaet (måleredskabet). Samtidig sikrer de lukkede spørgsmål, at det bliver nemmere at sammenligne besvarelsener på tværs af projekter/initiativer.

Det fjerde hensyn har været, at der gennemgående i spørgeskemaet skulle være åbne spørgsmål, der giver mulighed for kvalitativt at begrunde og uddybe besvarelsener inden for det givne tema. Dette er et vigtigt hensyn, da der kan være særlige forhold, der gør sig gældende for det enkelte projekt/initiativ, herunder projektets/initiativets målopfyldelse. Disse forhold bør der være mulighed for at beskrive i spørgeskemaet, så de lukkede spørgsmål og svar ikke står alene i vurderingen af det enkelte projekt/initiativ.

Det femte hensyn har været, at spørgsmålene skulle formuleres på så overordnet et niveau, at det bliver meningsfuldt for hvert enkelt projekt/initiativ at svare på dem. Satspuljen består af projekter/initiativer fra forskellige resortområder og forskellige faglige traditioner, men hensigten er, at alle projekter/initiativer så vidt muligt skal kunne besvare spørgsmålene på trods af projekternes/initiativernes forskellighed. Samtidig er der dog i spørgeskemaet åbnet op for, at man i en række tilfælde vil kunne svare "Ikke relevant", hvis man ikke kan svare meningsfuldt på pågældende spørgsmål.

I bilag 1 fremgår de i alt 16-19 spørgsmål, der udgør måleredskabet.

Selvevaluering

Måleredskabet er baseret på selvudfyldelse. Dette vil sige, at det som udgangspunkt er de satspuljeansvarlige i ministerier og/eller styrelser, der udfylder redskabet. Det er således en forudsætning, at projektejerne, bevillingsmodtagere mv. bidrager til at udfylde spørgeskemaet ved at levere dokumentation og information om projekterne/initiativerne til de satspuljeansvarlige. Der er fordele og ulemper ved denne procedure, som kort gennemgås i det følgende.

Fordelen ved proceduren er, at måleredskabet kan fungere som en integreret del af satspuljeprocessen fra start til slut. De satspuljeansvarlige i ministerier og/eller styrelser har mulighed for at medvirke i satspuljeforhandlinger omkring specificering af succeskriterier i det enkelte projekt, og de satspuljeansvarlige har også mulighed for løbende at følge op på målopfyldelsen gennem måleredskabet. Det er endvidere en fordel, at de udførende led i de enkelte projekter ikke pålægges yderligere administrative krav.

Ulemperne ved selvudfyldelse knytter navnlig an til spørgsmålet om neutralitet i vurderingsprocessen, idet dem, der udfylder måleredskabet, i større eller mindre grad kan være part i projekterne/initiativerne. Der kan være en interesse i at sikre midler til egne projekter eller eget politikområde, hvorfor selvudfyldelsen er forbundet med en risiko for, at projekter/initiativer ikke underlægges en fuldstændig objektiv vurdering.

Det primære værn mod ulemperne ved selvudfyldelsesmetoden ligger i den transparens, som er indbygget i måleredskabet. Redskabet resulterer i forskellige former for scores, der tjener til at vurdere målopfyldelsen. På baggrund af udfyldelsen af måleredskabet er det muligt at efterprøve og vurdere, hvorvidt vurderingen af et projekt – på et enkelt spørgsmål, på et tema, eller samlet set – rent faktisk afspejler den tilgængelige viden om projektet, og hvorvidt der er solide argumenter og datagrundlag bag vurderingerne. Det er teknisk muligt at placere løsningen offentligt, så det bliver muligt for interessenter på området at læse de enkelte vurderinger.

Derudover er den udarbejdede brugermanual (bilag 2) også et vigtigt bidrag, idet den, for hvert spørgsmål, tydeligt udspecificerer kravene for at kunne tildele et projekt en given vurdering. Det er således ikke op til den udfyldende satspuljeansvarlige alene at vurdere, hvad der kvalificerer, at et projekt opnår en given score. Endelig skal det tilføjes, at både de satspuljeansvarlige i ministerierne såvel som de ansvarlige politikere har en klar interesse i at sikre retvisende og brugbare vurderinger.

Samlet set er hensynet til en brugbar og enkel løsning forsøgt balanceret med hensynet til at sikre valide og troværdige vurderinger af enkelte projekter, af grupper af projekter – og af hele satspuljen.

2.2 En fælles forståelse af det nye målesystem

For at måleredskabet skal kunne tjene som en valid og brugbar tværgående vurdering af satspuljens målopfyldelse, er det afgørende, at redskabet anvendes så stringent og ensartet på tværs af resortområder som muligt. Ideelt set bør der være en fælles forståelse af målesystemet, så der svares ud fra det samme grundlag på tværs af ministerier og projekter, og man dermed på en meningsfuld måde kan sammenstille de enkelte svar og bygge en tværgående evaluering op på dette grundlag.

For at fremme dette mål har VIVE, som nævnt ovenfor, udviklet en brugermanual (se bilag 2). Ideen med denne brugermanual er at præcisere, hvad der menes med de enkelte spørgsmål og svarmuligheder, så grundlaget for udfyldelsen bliver så klar og oplyst som muligt. Grundlaget for udarbejdelsen af denne brugermanual har taget udgangspunkt i input fra møder og interview med relevante ministerier, styrelser og bevillingshavere (se afsnit 1.3.).

Generelt har der været en grundlæggende forståelse og accept af VIVEs udvalgte målepunkter på de afholdte møder og i de interview, som VIVE har gennemført. Grundlæggende har den fælles forståelse af måleredskabet ikke givet anledning til udfordringer. Samtidig er det af de relevante ressortministerier blevet understreget, at det er positivt, at redskabet består af forholdsvis få spørgsmål, og at det indeholder en passende blanding af lukkede og åbne spørgsmål. Det er også blevet bemærket, at det i den videre udvikling af måleredskabet er væsentligt at få redskabet og den tilhørende brugermanual yderligere pilottestet og præciseret.

I det følgende gengives kort de typer af kommentarer, som er fremkommet i forhold til de fem temaer, der indgår i måleredskabet. Disse kommentarer er der søgt taget højde for i udarbejdelsen af målepunkterne i måleredskabet (bilag 1) samt i brugermanualen (bilag 2).

- **Projekttype:** I forhold til det første tema i måleredskabet (projekttype) blev det på de afholdte møder og interview fremhævet, at der var mindre forståelsesmæssige problemer. Der blev udtrykt et behov for at få udarbejdet en udtømmende liste over typer af projekter (spørgsmål 1b), og der blev efterspurgt en mulighed for præcist at kunne angive bevillingens størrelse (spørgsmål 1c). Begge typer af kommentarer er der efterfølgende taget højde for i udarbejdelsen af målepunkterne (bilag 1) samt i brugermanualen (bilag 2).

- **Målgruppe:** I forhold til det andet tema i måleredskabet (målgruppe) fremgik det af de afholdte møder og interview, at der var et klart behov for, at målgruppen for indsatsen/initiativet kunne specificeres i forhold til de enkelte resortområder. Målgruppen er teknisk set ikke knyttet op på enkelte resortområder, men er knyttet an til satspuljelovens formålsbestemmelse (social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet). I realiteten er de enkelte projekter imidlertid i høj grad knyttet an til enkelte ressortministerier og deres fagområde. Målgruppen for indsatsen/initiativet skal derfor specificeres i forhold til hver enkelt af de store ressortområder (Børne- og Socialministeriets område, Beskæftigelsesministeriets område og Sundheds- og ældreministeriets område). Derudover indgår der et spørgsmål (spørgsmål 2f), hvor det er muligt for de øvrige ministerier at specificere målgruppen for deres projekter/initiativer. I forhold til aldersangivelse blev det fremhævet, at der var et ønske om præcist at kunne angive aldersgrupperne (spørgsmål 2a). Der er i udarbejdelsen af målepunkterne (bilag 1) samt i brugermanualen (bilag 2) taget højde for kommentarerne.
- **Målsætninger:** I forhold til det tredje tema i måleredskabet (målsætninger) fremgik det, at der er behov for kvalitativt at kunne beskrive formålet med projektet/initiativet. Samtidig blev det fremhævet som positivt, at målsætninger beskrives så konkret som muligt, så det efterfølgende er muligt at foretage en vurdering af, om projektets/initiativets målsætninger er opfyldt. Dette er baggrunden for, at temaet om målsætninger indledes med et åbent spørgsmål (spørgsmål 3a) med mulighed for at svare forholdsvis uddybende (7-11 sætninger). Det blev i de afholdte møder og interview fremhævet som positivt, at der i temaet også indgår lukkede spørgsmål med mulighed for at angive, hvorvidt der er muligt at lave klare målinger på målopfyldelsen på baggrund af de opstillede målsætninger (spørgsmål 3b og 3c).
- **Evalueringens resultater:** I forhold til det fjerde tema i måleredskabet (evalueringens resultater) fremgik det af de afholdte møder og interview, at det er væsentligt, at besvarelsen får svar, der kan gradueres på en skala i forhold til, i hvor høj grad man med projektet/initiativet har nået de ønskede resultater. Dette er afspejlet i spørgsmål 4a og 4b. Samtidig blev det også påpeget som væsentligt at have mulighed for kvalitativt at kunne redegøre for baggrunden for resultatopnåelsen, og herunder også manglende resultatopnåelse (spørgsmål 4c).
- **Evalueringens sikkerhed:** I forhold til det femte tema i måleredskabet (evalueringens sikkerhed) blev det fremhævet det, at det er vigtigt med en udførlig liste over typer af evalueringer/opfølgninger samt typer af designs for evalueringer/opfølgninger, da der er en stor variation på området. Dette afspejler sig i de mange svarmuligheder, der indgår i spørgsmål 5a og 5b. Samtidig blev det fremhævet som positivt, at man har mulighed for kvalitativt at uddybe sin besvarelse i et åbent spørgsmål (spørgsmål 5c).

2.3 Beregning af målopfyldelsen på overordnet niveau

Der er i udarbejdelsen af metodeværktøjet lagt vægt på, at besvarelsen af evalueringsspørgsmålene i det enkelte projekt kan udmønte sig i en form for *kvantitativ* score, som kan sammenfattes på tværs af projekter/initiativer, og som angiver projekternes/initiativernes resultater i forhold til de opstillede mål.

Fortolkningen og afrapporteringen af enkeltstående scores, eller af grupper af scores, kan med fordel suppleres af viden fra *kvalitative* beskrivelser af de enkelte projekter. Ved enkeltstående projekter og scores kan det være relevant at medtage disse kommentarer direkte. Ved grupperede projekter og scores kan der, afhængigt af antallet og typen af projekter, sammenskrives korte notater, der sammenfatter hovedtrækkene ved de inkluderede projekter – eksempelvis hvilke(t) formål der typisk er tale om for projekterne.

De kvalitative muligheder i en tværgående evaluering af satspuljen er ikke behandlet udtømmende i dette notat, da fokus har været på at opstille et redskab til måling af *effekt/målopfyldelse* på tværs af mange forskellige typer af projekter og initiativer, og til det formål har en kvantitativ tilgang en klar fordel. Muligheden for at supplere den kvantitative måling med kvalitative beskrivelser og fortolkninger er imidlertid væsentlig, da de kan rumme væsentlige pointer, der kan være nyttige i forhold til at forstå de kvantitative scores og sætte dem i kontekst/perspektiv.

2.3.1 Måleredskabets grundlæggende opbygning

Redskabet består totalt set af 16-19 forskellige spørgsmål fordelt på fem forskellige temaer. Det er imidlertid kun seks udvalgte spørgsmål fra tema 3, 4 og 5, der indgår i beregningen af scoren:

Tabel 2.1 Overblik over redskabets temaer og spørgsmål i relation til scoren

	Tema	Antal spørgsmål i alt	Indgår i beregning af score
1	Projekttype	4	Nej
2	Målgruppe	3-6*	Nej
3	Målsætninger	3	Ja (2 spørgsmål)
4	Evaluerings resultater	3	Ja (2 spørgsmål)
5	Evaluerings sikkerhed	3	Ja (op til 2 spørgsmål)

Note: * Antallet af spørgsmål under dette tema afhænger af svaret på spørgsmål 2b. Hvis der vælges én svar-mulighed her, indgår der tre spørgsmål under temaet. Der kan dog indgå op til seks spørgsmål, hvis der vælges flere svarmuligheder i spørgsmål 2b.

Hvert spørgsmål tildeles en værdi afhængig af svaret. Baseret på svarene på disse spørgsmål udregnes en del-score for det enkelte tema som et simpelt gennemsnit.

Måleredskabet giver mulighed for at beregne to former for scores for det enkelte projekt/initiativ og en afsluttende tværgående score, der går på tværs af projekter/initiativer:

Simpel score

Denne score består af et simpelt gennemsnit af de forskellige scores under tema 4 (Evaluerings resultater). Transformeret går den fra 0-100, hvilket vil sige, at den opnåede værdi mellem 0-1 på tema 4 ganges med 100. En del-score på 0,73 giver dermed en simpel score på 73. Denne score afspejler de opnåede resultater for det enkelte projekt/initiativ uden at tage højde for øvrige relevante forhold (hvor ambitiøse målsætningerne har været, og hvor sikker evalueringen har været).

Projektscore

Denne score er en mere komplet vurdering af det enkelte projekts målopfyldelse i forhold til satspuljens formål. Projektscoren består af den simple score (resultatopnåelsen) samt øvrige forhold af relevans. Øvrige forhold af relevans indgår under tema 3 (målsætninger) og tema 5 (evaluerings sikkerhed). Ræsonnementet bag dette er, at en lav evalueringssikkerhed bør trække fra i en overordnet vurdering af målopfyldelsen. Tilsvarende er ræsonnementet, at målsætningerne, der ikke er klare og specifikke, bør trække ned i en samlet vurdering af målopfyldelsen.

Tværgående score

For at kunne foretage en tværgående evaluering af samtlige projekter under satspuljen udregnes en *tværgående score*. Den tværgående score består af et simpelt gennemsnit af forskellige projektscores inden for eksempelvis et fagområde, et ministerområde eller for satspuljen samlet set.

Udregningen af de forskellige scores udfoldes senere i dette afsnit.

Ud over de nævnte scores kan det også være relevant at foretage andre simple udregninger på baggrund af svarafgivelsen (eksempelvis medianen eller spredningsmål såsom variationsbredden), såfremt det bidrager til større forståelse af satspuljens nytte eller til et bedre overblik for de satspuljeansvarlige. Det vil endvidere være muligt at foretage tværgående evalueringer af udvalgte delmængder af projekter under satspuljen, såfremt udvalgte parametre benyttes som sorteringsfiltre til at udvælge bestemte typer. Det kan eksempelvis demonstrere den samlede målopfyldelse for samtlige projekter, der vedrører kriminalitet (en svarmulighed under tema 2, målgruppe), eller andre ønskede deltyper af projekter.

Vurderingen af projekter i forhold til bevillingsstørrelse

Der er stor forskel på satspuljebevillingernes størrelse. Der kan derfor være et behov for i en tværgående evaluering af satspuljen at tage højde for bevillingsstørrelsen. Der er grundlæggende to muligheder for at imødekomme dette behov, og de gennemgås kort i det følgende. Herefter følger VIVEs anbefaling i forhold til at tage højde for bevillingsstørrelse.

For det første er det muligt selv at vælge, hvilke projekter der falder inden for en bestemt bevillingsstørrelse, som skal indgå i beregningen af den tværgående score. Eksempelvis bør man overveje, om de administrative omkostninger forbundet med at evaluere projekter med en bevillingsstørrelse under 1 million kr. overstiger den værdi, en evaluering af projektet/initiativet bidrager med i forhold til den overordnede vurdering af effekten af satspuljemidlerne.

For det andet er det muligt at vægte projekter/initiativer efter bevillingsmæssig størrelse i beregningen af den tværgående score. I en samlet og tværgående vurdering af satspuljeprojekterne, kan der argumenteres for, at et projekt til eksempelvis 100 millioner kr. bør vægte mere end et projekt til 1 million kr. Én måde at foretage denne vægtning på er at udregne en samlet score standardiseret efter 1 million kr. Ved at indlægge et yderligere udregningstrin mellem projektscoren og den tværgående score kan den *tværgående og bevillingsafhængige score* udregnes. Dette vil betyde, at projektscoren for et projekt til 2 millioner kr. tæller for dobbelt så meget som projektscoren for et projekt til 1 million kr. Det bemærkes i den forbindelse, at dette vil tilføre en relativt stor usikkerhed i beregningen af den tværgående score. Når projekternes score vægtes, vil vurderingerne af meget store projekter fylde uforholdsmæssigt meget. Det kan medføre en risiko for, at bevillingsmæssigt store projekter med dårlige resultater 'blokerer' for en lang række bevillingsmæssigt mindre projekter med gode resultater. Det kan omvendt også føre til, at bevillingsmæssigt store projekter med gode resultater 'skjuler' en lang række bevillingsmæssigt mindre projekter med dårlige resultater.

VIVE anbefaler i forhold til det første punkt, at der fastsættes en fast "bagatelgrænse" i forhold til, hvornår projekter skal indgå i den tværgående evaluering. Som udgangspunkt foreslå en bagatelgrænse på 1 million kr.

VIVE anbefaler i forhold til det andet punkt, at der ud over den tværgående score også udregnes en tværgående og bevillingsafhængig score. Den første score er velegnet til at belyse de gennemsnitlige effekter af satspuljeprojekterne uafhængigt af bevillingsstørrelse. Den anden score er velegnet til at belyse effekterne i forhold til satspuljemidlernes samlede anvendelse.

2.3.2 De forskellige mulige værdier – og principperne bag

Inspiration fra Lovende Praksis

Proceduren for tildeling af værdier til hvert spørgsmål er inspireret af et lignende arbejde med *Lovende Praksis på det specialiserede Socialområde*⁵. Måleredskabet, og typologien bag, er baseret på en omfattende forskningsgennemgang, ligesom redskabet har gennemgået en omfattende praksisvalidering blandt brugere, eksperter og interessenter for at sikre hensigtsmæssig brug.

Af denne grund tages der afsæt i en række centrale metoder derfra, herunder udvalgte svarmuligheder knyttet til faste værdier mellem nul og et, samt den forøgede differentiering (eksempelvis 1; 0,5; 0,25; 0).

For de spørgsmål, der indgår i beregningen af en samlet score for satspuljeprojekter, er der til hver svarmulighed knyttet en numerisk værdi mellem 0 og 1. Skaleringen af værdier er forskellig fra tema til tema af hensyn til udregningen af en samlet score. For tema 4 (Evalueringens resultater) repræsenterer værdien 1 det bedst mulige udfald i forhold til satspuljens formål. En høj værdi repræsenterer således her et hensigtsmæssigt resultat.

For tema 3 og 5 er skaleringen omvendt, så værdien 0 repræsenterer det bedst mulige udfald, henholdsvis tydelige målsætninger og sikre vurderinger. En høj værdi repræsenterer således her et uhensigtsmæssigt resultat.

Tabellen herunder viser en oversigt over de forskellige mulige værdier for henholdsvis tema 4, hvor bedre svar udløser en højere værdi, og tema 3 og 5, hvor bedre svar udløser en lavere værdi. Den grønne farve indikerer den positive betydning af opnåede værdier under tema 4, mens den røde farve indikerer den negative betydning af opnåede værdier under tema 3 og 5:

Tablet 2.2 Oversigt over inddeling i værdier for forskellige temaer

Eksempler på Svarmuligheder	Tema 3. Målsætninger	Tema 4. Evalueringens resultater	Tema 5. Evalueringens sikkerhed
	Tæller ned i projektscoren	Tæller op i projektscoren	Tæller ned i projektscoren
Ja, i høj grad	0	1	0
Ja, i nogen grad	0,5	0,5	0,5
Ja, men kun i lav grad	0,75	0,25	0,75
Nej	1	0	1

Note: Svarmulighederne tjener alene som eksempler. Visse spørgsmål og svarmuligheder indeholder kun værdierne 0 og 1.

Svarmulighederne kan, som tabellen illustrerer, antage forskellige faste værdier mellem 0 og 1. Hvilke værdier der kan opnås, afhænger af, om det er tema 4, hvor 'bedre' svar udløser *højere* værdier, eller om det er tema 3 eller 5, hvor 'bedre' svar udløser *lavere* værdier. I tema 4 findes følgende mulige værdier: 0; 0,25; 0,5; 1 (0,75 er ikke mulig). I tema 3 og 5 findes følgende mulige værdier: 0; 0,5; 0,75; 1 (0,25 er ikke mulig).

Værdierne er ikke jævnt fordelt mellem 0 og 1. Således springer værdien for tema 4 fra 1 helt ned til 0,5, og derfra kun til 0,25 og til 0. Forskellen mellem værdier er således størst mellem det 'bedste' og det 'næstbedste' svar. Omvendt springer værdien for tema 3 og 5 fra 0 og helt op til 0,5, og derfra kun op til 0,75 og til 1. Forskellen mellem værdier er også her størst mellem det 'bedste' og det

⁵ Lovende praksis på det specialiserede socialområde (2016). København: SFI.

'næstbedste' svar. Forskellen er, at værdierne i tema 4 falder fra 1 til 0,5, idet højere er bedre, mens de i tema 3 og 5 stiger fra 0 til 0,5, idet lavere er bedre.

Skulle værdierne være jævnt fordelt mellem 0 og 1 ville de i stedet være 1; 0,66; 0,33; 0. Fordelingen af værdier, herunder fastlåsningen af det 'næstbedste' svar med en forstørret numerisk afstand på 0,5 fra det 'bedste' svar, er bevidst foretaget for at sikre en større spredning i værdierne. Dette vurderes nødvendigt for efterfølgende at kunne rangordne scores hensigtsmæssigt.

2.3.3 Vægtede temaer – temaernes betydning for projektscoren

I scoringssystemet vægter resultatet af den gennemførte indsats meget højt, men samtidig bør der også i mindre omfang indgå andre mere procesorienterede elementer (projektets/initiativets målsætninger og tilrettelæggelse samt metodemæssige forhold i evalueringen). Af denne grund vægter de tre temaer, som indgår i beregningen, ikke ligeligt.

Der anvendes ikke vægte til spørgsmålene inden for hvert enkelt tema. Hvert spørgsmål tæller dermed ligeligt inden for det givne tema. Antallet af spørgsmål er søgt begrænset, så det kun er relevante og nødvendige spørgsmål, der indgår i redskabet og i beregningen, hvorfor det ikke er nødvendigt at prioritere blandt disse via vægte eller andre metoder.

Ved beregning af den simple score vægter evalueringens resultater 100%. De øvrige temaer (tema 1-3 samt tema 5) indgår ikke i beregningen. Der indgår dermed ikke vægte på temaniveau ved denne beregning.

Ved beregning af projektscoren har temaerne følgende vægt:

- Evalueringens resultater, tema 4, vægter som udgangspunkt 100 % af projektscoren.
- Målsætninger, tema 3, vægter med op til -12,5 % af den maksimale projektscore. Der kan altså trækkes op til 12,5 % fra i den simple score på baggrund af spørgsmålene i tema 3.
- Evalueringens sikkerhed, tema 5, vægter med op til -12,5 % af den maksimale projektscore. Der kan altså trækkes op til 12,5 % fra i den simple score på baggrund af spørgsmålene i tema 5.

I tabel 2.4. er der et illustrativt eksempel på udregning af projektscoren (se senere i afsnittet).

Projektets resultater er den afgørende kilde til at vurdere, hvorvidt et projekt bidrager til satspuljens formål i form af 'forbedrede vilkår' for målgruppen. Af denne grund vægter resultaterne som udgangspunkt 100 % af projektscoren. Der er erfaringer med lignende procedurer i arbejdet med Lovende Praksis, der, som tidligere beskrevet, har fungeret som inspiration for dette måleredskab⁶.

Der kan dog argumenteres for, at målsætningerne, der har været knyttet til projektet/initiativer, har en indflydelse på vurderingen af den samlede målopfyldelse. Uden klare målsætninger og succeskriterier er det vanskeligt at vurdere, om det enkelte projekt/initiativ har nået sine mål og ført til de ønskede forbedringer for målgruppen. Dette tema kan betyde, at op til 12,5 % af den maksimale projektscore kan trækkes fra den simple score. I praksis vil det dog typisk være en noget mindre andel.

⁶ For element 10, 'Monitorering', etableres der først en foreløbig score mellem 0-1. Svarene på de resterende spørgsmål 3-7 afgør herefter, om og hvor meget der evt. skal trækkes fra den foreløbige score (Lovende praksis på det specialiserede socialområde (2016). København: SFI: side 90-91).

Evalueringens sikkerhed har også betydning. Selvom et projekt vurderes at have ført til positive forandringer for en målgruppe inden for satspuljens formål, er det stadig relevant at være opmærksom på, hvilket belæg der er for at give denne vurdering. Resultaterne forbundet med et projekt skal ses i det lys, hvori de er frembragt. Det betyder eksempelvis, at en solid, ekstern undersøgelse med brug af de bedst egnede metoder på området (et sikkert vidensfundament) bør udløse en højere værdi end et tilsvarende projekt, der alene har undergået en rent intern erfaringsopsamling - selvom de har opnået samme vurdering af resultaterne isoleret set (tema 4). Dette tema kan betyde, at op til 12,5 % af den maksimale projektscore kan trækkes fra den simple score. I praksis vil det dog typisk være en noget mindre andel.

Det er vurderingen, at de to øvrige temaer bør tælle med i en samlet helhedsvurdering, men at de ikke *selvstændigt* bør kunne få projektscoren til at stige. Resultaterne bør være det primære grundlag, som vurderingerne foretages ud fra, og fortolkningen af den samlede score bør kunne foretages med vished om, at det *som minimum* afspejler opnåede resultater. Såfremt projektscoren kunne stige som følge af øvrige forhold, ville et projekt kunne opnå en bedre vurdering, alene som følge af andre forhold, såsom typen af evaluering der er udført. Med den valgte fremgangsmåde kan et projekt aldrig opnå højere samlet score, end resultaterne i sig selv giver mulighed for. Der kan alene trækkes fra som følge af øvrige forhold.

Valget af, at de øvrige forhold kan fratække op til 25 % (12,5 % + 12,5 %) af den maksimale projektscore (frem for eksempelvis op til 10 % eller op til 50 %), beror på en afvejning mellem forskellige hensyn. På den ene side bør resultaterne fylde mest i vurderingen. Begrundelsen herfor er den samme som nævnt ovenfor; at projektets resultater er den afgørende kilde til at vurdere, hvorvidt et projekt bidrager til satspuljens formål. På den anden side er det dog nødvendigt at inddrage øvrige forhold, som har en substantiel indflydelse på opnåelsen af disse resultater. Det vurderes, at 25 % bedst imødekommer denne afvejning. Det sikrer således, at projekter med relativt lave simple scores også kan fratækkes værdi som følge af øvrige forhold, men uden at det underminerer muligheden for at foretage en vurdering. Med en større vægt kunne dette være en risiko, fordi disse projekter ofte ville ramme eller krydse mindsteværdien '0'. Vægten skal dermed meningsfuldt kunne håndtere projekter med henholdsvis høje og lave simple scores.

2.3.4 Udregning og præsentation af scores

For at nå frem til en projektscore for det enkelte projekt er det nødvendigt at følge en række trin, som gennemgås herunder. Disse bør i videst muligt omfang indlejres i selve systemunderstøttelsen, hvilket dels udelukker muligheden for manuelle fejl, og dels bidrager til en enklere og smidigere arbejdsgang for de satspuljeansvarlige.

Herunder præsenteres først en samlet tabel, der indeholder alle måleniveauerne og de forskellige scores. Derefter gennemgås hvert niveau og trin i udregningen i selvstændige afsnit. Af særlig relevans er den simple score, projektscoren og den tværgående score. De øvrige måleniveauer tjener i høj grad som midler til at udregne disse tre scores.

Tabel 2.3 Overblik over værdier, udregning af scores og anvendelse for hvert enkelt måleniveau

Måleniveau	Værdier	Udregning	Anvendelse
Spørgsmålsscore ↓	0-1 (0; 0,25; 0,5; 0,75; 1)	Faste værdier knyttet til hver svarmulighed	Vurdering af det enkelte projekt Overblik
Tematisk del-score ↓	0-1	Gennemsnit	Vurdering af det enkelte projekt Overblik
Simpel score ↓	0-100	Transformerer 0-100 af tematisk score for tema 4 (*100)	Vurdering af det enkelte projekt Overblik
Vægtede negative scores ↓	-0-100	Vægtet justering af den pågældende tematiske del-score (0,125). Transformerer 0-100 (*100)	Vurdering af det enkelte projekt Overblik
Projektscore ↓	0-100	Simpel score fratrukket vægtede negative scores for to øvrige temaer	Vurdering af det enkelte projekt Overblik
<i>Tværgående score</i>	<i>0-100</i>	<i>Gennemsnit af de samlede scores på tværs af alle/flere projekter</i>	<i>Tværgående evaluering Overblik</i>

Note: Den tværgående score er i kursiv for at tydeliggøre forskellen mellem enkelte projekter (de første fem måleniveauer) og vurderinger på tværs af projekter. For den aggregerede score på tværs af projekter kan det være relevant at udregne andre mål end et simpelt aritmetisk gennemsnit (fx medianen).

Udregning af tematiske del-scores

For det enkelte spørgsmål tildeles en værdi mellem 0 og 1, med de faste værdier er 0; 0,25; 0,5; 0,75; 1. For at udregne de tre tematiske del-scores udregnes for hvert tema et simpelt gennemsnit, hvor alle besvarede spørgsmål inden for temaet vægter lige højt. Dette gennemsnit mellem 0 og 1 er den tematiske del-score. Det anbefales, at de tematiske del-scores *ikke* afrundes, idet udregningen af efterfølgende scores er baseret på disse.

Redskabet baserer sig samlet set på to spørgsmål fra tema 3, to spørgsmål fra tema 4 og to spørgsmål fra tema 5. Disse seks spørgsmål skal besvares. De tematiske del-scores baserer sig derfor alle på to selvstændige spørgsmål, ligesom den simple score, projektscoren og efterfølgende tværgående scores alle baserer sig på i alt seks selvstændige spørgsmål for det enkelte projekt/initiativ (se også bilag 3).

Udregning af den simple score

Den simple score er den tematiske del-score for tema 4 transformeret, så den går fra 0-100 frem for 0-1. Fremgangsmåden er at gange del-scoren med 100. En tematisk del-score på eksempelvis 0,68 er dermed det samme som en simpel score på 68.

Transformeringen af værdierne fra 0-1 til 0-100 tjener to formål. For det første sikrer det sammenlignelighed med den endelige projektscore. For det andet dokumenterer det entydigt, i hvor høj grad øvrige forhold – tema 3 og 5 – spiller ind på projektscoren. Det anbefales, at den simple score afrundes til en enkelt decimal, af hensyn til anvendelse og formidling.

Udregning af projektscore via brug af vægtede negative scores

For at udregne en projektscore omregnes de opnåede del-scores i tema 3 og tema 5 hver især til vægtede negative scores, der er sammenlignelige med den simple score. Fremgangsmåden er først at gange den tematiske del-score med tallet -0,125 og dernæst gange med 100. De to vægtede negative scores fratrækkes derefter den simple score. Projektscoren er, ligesom den simple score, transformeret, så den går fra 0-100 frem for 0-1.

Det anbefales, at både de vægtede negative scores og projektscoren afrundes til en enkelt decimal af hensyn til anvendelse og formidling.

I tabel 2.4. ses et fiktivt eksempel, hvor det demonstreres, hvordan de forskellige temaer og scores leder frem til projektscoren. I eksemplet er de tematiske del-scores på forhånd udregnet med udgangspunkt i de forskellige svarfordelinger og tilknyttede værdier, og projektet opnår tematiske del-scores på henholdsvis 0,44 for målsætninger, 0,75 for evalueringens resultater og 0,5 for evalueringens sikkerhed.

Tabel 2.4 Eksempel på udregning af samlet score for fiktivt projekt

Målniveau		Vægt	Tematisk værdi (0-1)	Vægtet resultat
Tematiske del-scores	3 – Målsætninger	-0,125	0,44	-0,055
	4 – Evalueringens resultater	1	0,75	0,75
	5 – Evalueringens sikkerhed	-0,125	0,5	-0,0625
Simpel score (0-100)				75
Vægtet negativ score for tema 3 – målsætninger (0-100)				-5,6
Vægtet negativ score for tema 5 – evalueringens sikkerhed (0-100)				-6,3
Vægtede negative scores i alt (0-100)				-11,8
PROJEKTSKORE (0-100)				63,2

Note: Projektscoren er 63,2 frem for 63,3 som følge af afrundede værdier for de vægtede negative scores. Såfremt alle decimaler var bevaret undervejs, ville den vægtede negative score for tema 5 i stedet være på -6,25, de samlede negative scores på -11,75, og projektscoren på 63,3 (afrundet fra et nøjagtigt resultat på 63,25).

Det bemærkes, at skalaen er bevidst afgrænset ved værdien 0. Ved en direkte brug af regnemethoderne gennemgået i tabel 2.3, og illustreret i tabel 2.4, er det muligt at opnå en projektscore, der er lavere end 0. Det kan eksempelvis være via en simpel score på 15, og vægtede negative scores på -20, hvilket rent matematisk resulterer i en projektscore på -5. Såfremt et projekt på denne måde opnår en projektscore lavere end værdien 0, sættes værdien automatisk til 0.

Skalaens lave ende med værdien 0 kan således både indeholde projekter, der rammer netop denne værdi, samt projekter, der ligger lavere end dette. Det forventes dog, at meget få eller ingen projekter vil opnå projektscores lavere end værdien 0. At enkelte projekter rammer værdien 0, vurderes ikke at have substantiel betydning for fortolkningen af projektscoren eller af efterfølgende tværgående scores.

Udregning af den tværgående score

Den tværgående score vedrører den samlede målopfyldelse på tværs af projekter og har samme format fra 0 til 100 som projektscoren og den simple score. Forskellen er, at der ses på tværs af enkelte projekter, og derfor foretages en *tværgående evaluering*.

Denne score kan anvendes til at give en tværgående vurdering af projekter under satspuljen med fokus på den gennemsnitlige målopfyldelse i projekterne. Her anvendes den tværgående score, som udregnes via et simpelt gennemsnit. Derudover kan anvendes den tværgående og bevillingsafhængige score, hvis fokus er på den samlede effekt af satspuljemidlerne, uafhængigt af de enkelte

projektets bevillingsmæssige størrelse. Denne udregnes som et gennemsnit af de enkelte projektscores, som er vægtet ud fra bevillingsmæssig størrelse.

Det anbefales, at de tværgående scores afrundes til en enkelt decimal, af hensyn til anvendelse og formidling.

2.3.5 Fortolkning af projektscoren og den tværgående score

De udregnede scores mellem 0 og 100 fortæller i sig selv ikke noget om, i hvor høj grad satspuljens formål er opfyldt. Det er klart, at en højere score er bedre end en lavere score, men det afgør ikke, hvorvidt en score på eksempelvis 65 er god eller dårlig i forhold til satspuljens formål.

Det er nødvendigt at kunne fortolke de beregnede scores på en systematisk baggrund. På baggrund af spørgsmålene og temaerne i måleredskabet – og den måde, de forskellige scores er udregnet på – anbefaler VIVE følgende:

Der opstilles på forhånd forventede pejlemærker for målopfyldelsen. Konkret foreslås følgende pejlemærker for målopfyldelsen (0-100):

- 0-25: Lav grad af målopfyldelse
- 26-50: Acceptabel grad af målopfyldelse
- 51-75: Høj grad af målopfyldelse
- 76-100: Meget høj grad af målopfyldelse.

Disse pejlemærker kan anvendes for både projektscoren og de tværgående scores.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at de opnåede scores kan skyldes forskellige forhold. Det er eksempelvis muligt at opnå en projektscore på 60 af vidt forskellige årsager. Ét projekt kan opnå dette som følge af, at der opnås en simpel score på 60, og der samtidig er gode vurderinger inden for de to øvrige temaer (målsætninger og evalueringens sikkerhed), hvorfor der ikke trækkes fra de 60 point. Et andet projekt kan også opnå en projektscore på 60, men af andre årsager, eksempelvis med en simpel score på 85, men hvor vurderingerne inden for de to øvrige temaer fører til vægtede negative scores på -25, hvilket fratrækkes den simple score. Som de to eksempler illustrerer, så giver projektscoren i sig selv ikke en klarhed over, *hvorfor* det enkelte projekt opnåede netop denne score, idet det kan skyldes en kombination af forskellige forhold.

Tabellen nedenfor giver et overblik over spredningen af de forskellige underliggende værdier der kan føre til forskellige projektscores, og viser dermed de forskellige forhold, der kan have indflydelse herpå. Læg mærke til, at skalaen automatisk stopper ved værdien 0, og at der således ikke kan scores lavere end dette (som beskrevet i afsnit 2.3.4 vedrørende udregning af projektscore).

Tabel 2.5 Forskellige projektscores (cellerne) som følge af kombinationen af forskellige simple scores (vandrette overskriftsrække) og vægtede negative scores (lodrette overskrifts-kolonne)

Simple scores (vandret) /vægtede negative scores (lodret)	100	75	50	25	0
-0	100	75	50	25	0
-12,5	87,5	62,5	37,5	12,5	0
-25	75	50	25	0	0

De foreslåede pejlemærker for målopfyldelsen kan eventuelt justeres. Efterhånden som et større antal projekter vurderes efter metoden, kan der udarbejdes typiske fordelinger og 'normalt', som eventuelt i højere grad afspejler, hvor grænserne skal ligge mellem henholdsvis en "lav grad af målopfyldelse", "en acceptabel grad af målopfyldelse", "en høj grad af målopfyldelse" og "en meget høj grad af målopfyldelse".

I denne proces er det også en mulighed at fokusere på 'best practice'-projekter samt mindre vellykkede projekter. Såfremt der findes velbelyste 'best practice'-projekter og initiativer og velbelyste mindre vellykkede projekter, vil deres individuelle projektscores kunne anvendes til at informere og evt. justere afgrænsningen mellem de forskellige niveauer af målopfyldelse.

Erfaringer med pilottest af redskabet

Som en del af verificeringen af målesystemet er det afprøvet på seks forskellige tidligere gennemførte satspuljeprojekter. Resultaterne af denne pilottest gennemgås herunder.

Den *tværgående score* for de seks projekter er 68,5⁷. Såfremt ovenstående pejlemærker følges, har de samlet set en høj grad af målopfyldelse.

Den højeste enkeltstående projektscore er 93,8, mens den laveste er 48,4. Det ene projekt har derfor en meget høj grad af målopfyldelse, mens det andet projekt kun har en acceptabel grad af målopfyldelse.

Der kan identificeres et 'normalområde' af projektscores fra 52,6 til 78,9, som den midterste halvdel af projekterne placerer sig inden for. En fjerdedel af projekterne placerer sig under 52,6, mens den sidste fjerdedel placerer sig over 78,9⁸.

Der er meget begrænset forskel mellem den simple score og projektscoren. Projektscoren er typisk 2,3 point lavere end den simple score (udtrykt ved gennemsnit). Den største forskel er en projektscore, der er 6,3 point lavere end den simple score, mens den mindste forskel er 0 (identisk simpel score og projektscore).

⁷ Anvendes medianen til at udtrykke den typiske projektscore, findes stort set samme resultat (70,1).

⁸ 'Normalområdet' dækker her over området fra 1. kvartil (52,6) til 3. kvartil (78,9). Den interkvartile afstand er dermed 26,3. 2. kvartil/medianen er 70,1.

3 Afsluttende bemærkninger

I denne rapport har VIVE præsenteret et måleredskab til brug for en tværgående evaluering af satspuljen. Måleredskabet muliggør, at man kan vurdere målopfyldelsen på tværs af projekter/initiativer og på tværs af ressortområder.

Den tværgående vurdering af projekter/initiativer inden for satspuljen kan tage udgangspunkt i de beregnede scores, sådan som det er fremlagt i rapportens afsnit 2.3. samt bilag 3. Disse scores er et simpelt udtryk for målopfyldelsen forstået på den måde, at målopfyldelsen opsummeres i et enkelt tal (score). Dette tal (score) kan bruges til at danne et overblik over målopfyldelsen på tværs af projekter/initiativer og ressortområder og give anledning til, at man i en tværgående evaluering kan vælge at se nærmere på bestemte projekter/initiativer e.l.

I en tværgående evaluering er det desuden muligt at inddrage en række øvrige relevante forhold ud over de beregnede scores. Der er således muligt inddrage de kvalitative åbne besvarelser, der er afgivet i forbindelse med vurderingen af hvert enkelt projekt/initiativ. Disse kvalitative svar kan være med til at nuancere og skabe forståelse af baggrunden for vurderingen af det pågældende projekt/initiativ. Eksempelvis kan der være typer af projekter/initiativer, som ikke umiddelbart får en høj score, hvilket i nogle tilfælde kan tilskrives karakteren af projektet/initiativet (et projekt/initiativ med en kompleks indsats med flertydige mål, en meget socialt udsat målgruppe, et kvalitativt evalueringdesign, der prøver at indfange denne kompleksitet, m.m.).

I en tværgående evaluering er det også muligt at inddrage øvrigt relevant materiale om relevante projekter/initiativer. Der kan således være opfølgninger og evalueringer af de enkelte projekter/initiativer, der kan supplere og nuancere det billede af målopfyldelsen, som er tilvejebragt gennem de beregnede scores.

Hensigten med måleredskabet er, at det indarbejdes i et databaseværktøj (satspuljedatabasen) i løbet af 2018. Dermed vil det være muligt fra 2019 og fremover at foretage en tværgående evaluering af satspuljedatabasen. Denne evaluering vil dække de årlige projektbevillinger, der ikke er lov-bundne eller overført til bloktilskud.

Bilag 1 Målepunkter til brug for en tværgående evaluering af satspuljen

1. Projekttype (indføres ved projektstart)

a. Er projektbevillingen forudsat fuld udmøntet som lovbunden bevilling eller bevilling, der overføres til bloktilskuddet?

- Ja (disse projekter/bevillinger får ikke tema 2-5)
- Nej

b. Hvilken karakter eller udmøntningsform har projektet/ordningen?
(Sæt gerne flere kryds)

- Udvikling af nye redskaber, indsatser og lignende
- Modning/afprøvning af indsatser, metoder og lignende
- Udbredelse (af kendte indsatser)
- Driftsstøtte
- Vidensopsamling
- Forskning
- Ansøgningspulje
- Andet, angiv venligst: _____

c. Hvor stor er andelen af den årlige projektbevilling, som ikke er lovbunden eller overført til bloktilskuddet i gennemsnit?

- Under 1 mio. kr. (disse projekter/bevillinger får ikke tema 2-5)
- 1 mio. kr. eller derover. Angiv beløb: _____

d. Hvilken periode dækker bevillingen?

Angiv perioden: _____

2. Målgruppe (indføres ved projektstart)

a. Hvilken aldersgruppe hører projektets/initiativets primære målgruppe under?
Angiv aldersgruppen (fx 18-29 år): _____

b. Formålet med projektet/initiativet er at forbedre vilkårene for målgrupper inden for følgende område eller områder?

(Sæt gerne flere kryds)

- Socialområdet
- Arbejdsmarkedsområdet
- Sundhedsområdet
- Andet område

Hvis svaret "Socialområdet" i spørgsmål 2b:

c. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for social problemstilling:

(Sæt gerne flere kryds)

- Udsatte voksne
- Voksne med funktionsnedsættelse
- Psykisk sårbare voksne
- Udsatte børn
- Børn med funktionsnedsættelse
- Anden social problemstilling

Hvis svaret "Arbejdsmarkedsområdet" i spørgsmål 2b:

d. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for problemstilling inden for arbejdsmarkedsområdet:

(Sæt gerne flere kryds)

- Beskæftigelsesrettede problemstillinger (initiativer rettet direkte mod øget tilknytning til arbejdsmarkedet)
- Ikke direkte beskæftigelsesrettede problemstillinger (fx initiativer rettet mod førtidspensionister, personer med arbejdsskade el.lign.)
- Øvrige problemstillinger

Hvis svaret "Sundhedsområdet" i spørgsmål 2b:

e. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for sundhedsproblemstilling:

(Sæt gerne flere kryds)

- Somatiske problemstillinger
- Psykiske problemstillinger
- Anden form for problemstilling

Hvis svaret "Andet område" i spørgsmål 2b:

f. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for problemstillinger:

(Sæt gerne flere kryds)

- Problemstillinger omkring integration/inklusion
- Problemstillinger knyttet til udsatte boligområder
- Andre problemstillinger. Specificér: _____

3. Målsætninger (indføres ved projektstart)

a. Hvad er formålet med projektet/initiativet? Angiv i besvarelsen hvordan målopfyldelsen skal vurderes ved projektets/initiativets afslutning:

b. Er målet med projektet/initiativet så specifikt, at det er muligt at vurdere, om målet er nået?

- Ja, i høj grad
- Ja, i nogen grad
- Ja, men kun i lav grad
- Nej

c. Hvordan måles der på, om målsætningen er opfyldt?
(Sæt gerne flere kryds)

- Ud fra gennemførelsen af aktiviteter/processer (fx talmæssig opfølgning eller anden administrativ opfølgning)
- Ud fra de umiddelbare resultater af aktiviteterne (fx opnået brugertilfredshed eller øget viden på området)
- Ud fra effekterne/slutresultaterne i forhold til målgruppen (fx øget beskæftigelse eller forbedret sundhed)

4. Evalueringens resultater (indføres ved projektafslutning)

a. I hvilken grad er projektets/initiativets mål opfyldt?

- Projektets/initiativets mål er fuldstændig opfyldt
- Projektets/initiativets mål er i nogen grad opfyldt
- Projektets/initiativets mål er i lav grad opfyldt
- Projektets/initiativets mål er ikke opfyldt

b. Har projektet/initiativet alt i alt gjort en markant positiv forskel i forhold til målgruppen set ud fra en faglig vurdering?

- Ja, i høj grad
- Ja, i nogen grad
- Ja, men kun i lav grad
- Nej

c. Hvad er projektets/initiativets hovedresultater, og hvad er baggrunden for, at projektet/initiativet opnåede disse resultater? -

5. Evalueringens sikkerhed (indføres ved projektafslutning)

a. Hvilken form for evaluering eller opfølgning har der været lavet af projektet/initiativet?
(Sæt gerne flere kryds)

- Intern erfaringsopsamling (udarbejdet af projektdeltagerne selv)
- Intern evaluering (systematisk opgørelse af projektets/initiativets resultater)

- Ekstern erfaringsopsamling (en ekstern part har samlet op på erfaringerne)
- Ekstern evaluering (en ekstern part har haft ansvaret for evalueringen)
- Der er ikke foretaget en evaluering eller opfølgning (får ikke spm. 5b)

b. Hvilket design blev anvendt i evalueringen/erfaringsopsamlingen?

(Sæt gerne flere kryds)

- Kontrolleret forsøgsdesign (med kontrolgruppe)
- Før-efter måling (ud fra kvantitative data)
- Registerbaseret evaluering (nøgletal for borgere m.m.)
- Virkningsevaluering/implementeringsevaluering (opfølgning på forventede virkninger, vurdering af implementeringsforhold)
- Kvalitativ evaluering (interview med modtagere af indsats)
- Kvalitativ evaluering (interview med udførere af indsats)
- Ekspertvurdering (systematisk vurdering af anerkendte eksperter)
- Andet evalueringsdesign/opfølgning (talmæssig opfølgning, løbende opfølgning via samarbejdsfora el.lign.)

c. Hvad er baggrunden for, at evalueringen/opfølgningen havde denne karakter, og hvor stor sikkerhed tillægges evalueringen/opfølgningen? -

Bilag 2 Brugermanual

Spørgsmål og kommentarer til spørgsmål

1. Projekttype (indføres ved projektstart)

a. Er projektbevillingen forudsat fuld udmøntet som lovbunden bevilling eller bevilling, der overføres til bloktilskuddet?

- Ja (disse projekter/bevillinger får ikke tema 2-5)
- Nej

Bemærkninger:

Hvis projektbevillingen er forudsat fuld udmøntet som lovbunden bevilling eller bevilling, der overføres til bloktilskuddet, så er projektbevillingen ikke omfattet af satspuljeevalueringen. Særskilte ordninger og projekter, herunder projekttilskud og driftstilskud, er omfattet af satspuljeevalueringen. I det følgende er en forklarende tekst omkring de forskellige typer af bevillinger.

- Lovbundne bevillinger: De lovbundne bevillinger indgår som en del af bevillinger til generelle aktiviteter på forskellige lovområder, hvor det evaluermæssigt er vanskeligt at isolere anvendelsen af satspuljemidlerne. Disse bevillinger får ikke supplerende spørgsmål omkring målgruppe, målsætninger, evalueringens resultater og evalueringens sikkerhed.
- Bloktilskud: Bloktilskud indgår som en del af bevillinger til generelle aktiviteter på forskellige lovområder, hvor det evaluermæssigt er vanskeligt at isolere anvendelsen af satspuljemidlerne. Disse bevillinger får ikke supplerende spørgsmål omkring målgruppe, målsætninger, evalueringens resultater og evalueringens sikkerhed.
- Særskilte ordninger og projekter, herunder projekttilskud og driftstilskud: Denne del af satspuljemidlerne udgøres af bevillinger til særskilte ordninger og projekter, og her er det muligt at skabe et grundlag for en tværgående evaluering af anvendelsen. Disse ordninger og projekter får supplerende spørgsmål omkring målgruppe, målsætninger, evalueringens resultater og evalueringens sikkerhed.

b. Hvilken karakter eller udmøntningsform har projektet/ordningen?
(Sæt gerne flere kryds)

- Udvikling af nye redskaber, indsatser og lignende
- Modning/afprøvning af indsatser, metoder og lignende
- Udbredelse (af kendte indsatser)
- Driftsstøtte
- Vidensopsamling
- Forskning
- Ansøgningspulje
- Andet, angiv venligst: _____

Bemærkninger:

- **Udvikling af nye redskaber, indsatser og lignende:** Nyudvikling - fx SØM (Socialøkonomiske Investeringsmodel), Ny samarbejdsmodel mellem kommuner og væresteder m.m.
- **Modning af indsatser, metoder og lignende:** Videreudvikling og afprøvning af fagligt velbegrunder indsat med lovende foreløbige resultater
- **Udbredelse (af kendte indsatser):** Afprøvede indsatser som får støtte til videre udbredelse (geografisk, nye målgrupper m.m.)
- **Ansøgningspulje:** Projekter fra en ansøgningspulje kan ligeledes have karakter af at være udvikling af nye redskaber eller udbredelse af kendte indsatser. I sådanne tilfælde kan der sættes flere kryds.

c. Hvor stor er andelen af den årlige projektbevilling, som ikke er lovbunden eller overført til bloktilskuddet i gennemsnit?

- Under 1 mio. kr.
- 1 mio. kr. eller derover. Angiv beløb: _____

Bemærkninger:

- Under 1. mio. kr.: Disse ordninger/projekter får ikke supplerende spørgsmål omkring målgruppe, målsætninger, evalueringens resultater og evalueringens sikkerhed.
- 1 mio. kr. eller derover: Angiv den samlede bevilling for hele bevillingsperioden.

d. Hvilken periode dækker bevillingen? Angiv perioden: _____

Bemærkninger:

- Angiv den samlede bevillingsperiode (fx 2018-2021).

2. Målgruppe (indføres ved projektstart)

(Karakteristika ved målgruppen før indsatsen iværksættes)

a. Hvilken aldersgruppe hører projektets/initiativets primære målgruppe under?
(Sæt gerne flere kryds)

Angiv aldersgruppen (fx 18-29 år): _____

Bemærkninger:

- Angiv den eller de aldersgrupper som projektet/initiativet primært retter sig imod. Det er muligt at notere flere aldersgrupper.

b. Formålet med projektet/initiativet er at forbedre vilkårene for målgrupper inden for følgende område eller områder?

(Sæt gerne flere kryds)

- Socialområdet
- Arbejdsmarkedsområdet
- Sundhedsområdet
- Andet område

Bemærkninger:

- Angiv hvilke(t) område(r), som projektet/initiativet først og fremmest retter sig imod. Hvis projektet/initiativet retter sig mod mere end ét område anlægges et skøn for, hvilket område målet med projektet og målgruppen for projektet primært drejer sig om. Der bør kun vælges mere end ét område, såfremt projektets primære målgruppe strækker sig over mere end ét område, eller såfremt projektet har flere primære målgrupper.

Hvis svaret "Socialområdet" i spørgsmål 2b:

c. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for social problemstilling:

(Sæt gerne flere kryds)

- Udsatte voksne
- Voksne med funktionsnedsættelse
- Psykisk sårbare voksne
- Udsatte børn
- Børn med funktionsnedsættelse
- Anden social problemstilling

Bemærkninger:

- Udsatte voksne: Målgruppen består af borgere med problemstillinger i form af fattigdom og økonomiske begrænsninger, borgere ramt af hjemløshed eller risiko for det, borgere i risiko for kriminalitet og borgere der har begået kriminalitet, borgere med problemer i forhold til alkohol- eller stofmisbrug, enten selv eller i nære relationer, borgere med adfærdsproblematikker, fx overgreb m.m.
- Voksne med funktionsnedsættelse: Borgere med nedsat funktionsevne, der medfører et behov for rehabilitering, støtte og/eller omsorg, fx fysisk handicap, hjerneskade, ADHD, ADD, autismespektrum forstyrrelser m.v.
- Psykisk sårbare voksne: Borgere med psykiske vanskeligheder, fx angst, skizofreni, selvskaade, psykoser, bipolare lidelser, tvangstanker, social isolation m.m.
- Udsatte børn: Anbragte børn, børn med misbrugsproblematikker, børn med problemer med kriminalitet, børn med forældre med udfordringer i form af misbrug, kriminalitet, psykiske vanskeligheder eller funktionsnedsættelser
- Børn med funktionsnedsættelse: Børn med nedsat funktionsevne, der medfører et behov for rehabilitering, støtte og/eller omsorg, fx fysisk handicap, hjerneskade, ADHD, ADD, autismespektrum forstyrrelser mv.
- Anden social problemstilling: Målgruppen er karakteriseret af øvrige problemstillinger, der ikke dækkes af ovennævnte kategorier.
Ved tværgående målgrupper kan sættes kryds ud for flere af målgrupperne.

Hvis svaret "Arbejdsmarkedsområdet" i spørgsmål 2b:

d. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for problemstilling inden for arbejdsmarkedsområdet: (Sæt gerne flere kryds)

- Beskæftigelsesrettede problemstillinger (initiativer rettet direkte mod øget tilknytning til arbejdsmarkedet)
- Ikke direkte beskæftigelsesrettede problemstillinger (fx initiativer rettet mod førtidspensionister, personer med arbejdsskade el.lign.)
- Øvrige problemstillinger

Bemærkninger:

- Beskæftigelsesrettede problemstillinger: Dette indbefatter alle projekter/initiativer rettet direkte mod at sikre borgere en øget tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette kan indbefatte

projekter/initiativer rettet mod borgere med lav tilknytning til arbejdsmarkedet med behov for støttet uddannelse og opkvalificering, virksomhedsrettede tilbud, mentortilbud m.m.

- Ikke direkte beskæftigelsesrettede problemstillinger: Dette indbefatter alle projekter/initiativer, som ikke har et direkte beskæftigelsesorienteret sigte. Dette kan indbefatte projekter/initiativer rettet mod borgere med arbejdsskader, førtidspensionister, sygedagpengemodtagere m.m.
- Øvrige problemstillinger: Dette indbefatter problemstillinger af en anden karakter inden for arbejdsmarkedsområdet.

Hvis svaret "Sundhedsområdet" i spørgsmål 2b:

e. Målgruppen er karakteriseret af følgende form for sundhedsproblemstilling:

(Sæt gerne flere kryds)

- Somatiske problemstillinger
- Psykiske problemstillinger
- Anden form for problemstilling

Bemærkninger:

- Somatiske problemstillinger: Dette indbefatter problemstillinger i forhold til bl.a. kronisk syge, gravide, overvægt samt pårørende for målgruppen. Det kan både omfatte borgere direkte omfattet af problemstillingen og pårørende.
- Psykiske problemstillinger: Dette indbefatter problemstillinger i forhold til angst, depression, mental mistrivsel, selvskaade, spiseforstyrrelser, og andre psykiske problemstillinger. Det kan både omfatte borgere direkte omfattet af problemstillingen og pårørende.
- Anden form for problemstilling: Dette indbefatter problemstillinger af en anden karakter inden for sundhedsområdet.

Hvis svaret "Andet område" i spørgsmål 2b:

f. Målgruppen er karakteriseret af øvrige former for problemstillinger:

(Sæt gerne flere kryds)

- Problemstillinger omkring integration
- Problemstillinger knyttet til udsatte boligområder
- Andre problemstillinger. Specificér: _____
- Ikke

Bemærkninger:

- Problemstillinger omkring integration: Forbedring af vilkår for asylansøgere, flygtninge, indvandrere og udlændinge i øvrigt.
- Problemstillinger knyttet til særligt udsatte boligområder: Forbedring af vilkår for beboere i boligområder, der er karakteriseret som udsatte (herunder såkaldte ghettoer).
- Andre problemstillinger: Der er mulighed for at notere, hvis målgruppen er karakteriseret af former for problemstillinger, der ikke har været nævnt.

3. Målsætninger (indføres ved projektstart)

a. Hvad er formålet med projektet/initiativet? Angiv i besvarelsen hvordan målopfyldelsen skal vurderes ved projektets/initiativets afslutning:

Bemærkninger:

- Formålet med projektet/initiativet beskrives kort (2-4 sætninger). Angivelsen af formålet må gerne være overordnet og angive det primære og overordnede sigte med projektet/initiativet.
- Målsætninger kan med fordel konkretiseres så meget som muligt (5-7 sætninger). Angiv de konkrete målsætninger (X, Y og Z), som projektet/initiativet skal vurderes ud fra ved projektets/initiativets afslutning. Målsætninger skal om muligt være Specifikke, Målbare, Ambitiøse, Realistiske og Tidsligt afgrænsede (SMART mål).

b. Er målet med projektet/initiativet så specifikt, at det er muligt at vurdere, om målet er nået?

- Ja, i høj grad
- Ja, i nogen grad
- Ja, men kun i lav grad
- Nej

Bemærkninger:

- Det vurderes i hvilken grad, at målet er specifikt og konkret. Der kan noteres "Ja, i høj grad", hvis det i høj grad er tydeligt og entydigt, hvad der skal være opfyldt, for at målet er nået.

c. Hvordan måles der på, om målsætningen er opfyldt?

(Sæt gerne flere kryds)

- Ud fra gennemførelsen af aktiviteter/processer (fx talmæssig opfølgning eller anden administrativ opfølgning)
- Ud fra de umiddelbare resultater af aktiviteterne (fx opnået brugertilfredshed eller øget viden på området)
- Ud fra effekterne/slutresultaterne i forhold til målgruppen (fx øget beskæftigelse eller forbedret sundhed)

Bemærkninger:

- Ud fra gennemførelsen af aktiviteter/processer: Der måles på, om planlagte aktiviteter faktisk er gennemført, fx i form af talmæssig opfølgning eller anden administrativ opfølgning.
- Ud fra de umiddelbare resultater af aktiviteterne: Der måles på de umiddelbart opnåede resultater af initiativet/indsatsen, fx opnået brugertilfredshed eller øget viden på området. De umiddelbare resultater er ikke slutmålet for indsatsen (fx forbedrede vilkår for målgruppen i form af øget sundhed). De umiddelbare resultater er valide indikatorer for, at

indsatsen er på rette vej og med begrundet sandsynlighed vil kunne føre til de ønskede effekter.

- Ud fra effekterne/slutresultaterne i forhold til målgruppen: Der måles på slutresultatet i forhold til målgruppen, fx øget beskæftigelse eller forbedret sundhed.

4. Evalueringens resultater (indføres ved projektafslutning)

a. I hvilken grad er projektets/initiativets mål opfyldt?

- Projektets/initiativets mål er fuldstændig opfyldt
- Projektets/initiativets mål er i nogen grad opfyldt
- Projektets/initiativets mål er i lav grad opfyldt
- Projektets/initiativets mål er ikke opfyldt

Bemærkninger:

- Det vurderes i hvilken grad, at projektets/initiativets mål er opfyldt. Der kan noteres "Projektets/initiativets mål er fuldstændigt opfyldt", hvis evalueringen/opfølgningen viser, at alle målsætninger er opnået i løbet af projektet/initiativet.

b. Har projektet/initiativet alt i alt gjort en markant positiv forskel i forhold til målgruppen set ud fra en faglig vurdering?

- Ja, i høj grad
- Ja, i nogen grad
- Ja, men kun i mindre dele af målgruppen
- Nej

Bemærkninger:

- Det vurderes i hvilken grad, at projektet/initiativet har gjort en markant positiv forskel i forhold til målgruppen, og om denne forskel kan tilskrives projektet/initiativet. Der kan noteres "I høj grad", hvis evalueringen/opfølgningen viser, at der er sket en markant forbedring af vilkårene for målgruppen som en følge af projektet/initiativet. Der kan også noteres "I høj grad", hvis der er tale om et vidensudviklingsprojekt el.lign, som vurderes på længere sigt markant at kunne forbedre vilkårene for målgruppen.
- Der kan noteres, "Ja, men kun i mindre dele af målgruppen", hvis evalueringen/opfølgningen viser, at resultaterne af indsatsen er meget forskellige inden for indsatsens målgruppe, og der for en større del af målgruppen ikke er sket en markant positiv ændring af deres livsvilkår.
- Med en "markant positiv forskel" menes en signifikant forskel (kvantitativ evaluering) eller en type forskel, der fremhæves som særlig væsentlig i forhold til forbedring af målgruppens livsvilkår (kvalitativ evaluering).

c. Hvad er projektets/initiativets hovedresultater, og hvad er baggrunden for, at projektet/initiativet opnåede disse resultater? -

Bemærkninger:

- Redegør kort for hovedresultaterne af projektet/initiativet (3-5 sætninger). Tag i redegørelsen gerne udgangspunkt i projektets/initiativets målsætninger og redegør for, om projektet/initiativet har opnået de opstillede målsætninger.
- Der kan her også gøres rede for, hvorfor projektet/initiativet har ført til de pågældende resultater (5-7 sætninger). Man kan med fordel påpege projektets/initiativets særlige karakter (herunder problemstilling og målgruppe) eller forhold omkring implementering som en forklaring på, at projektet/initiativet opnåede netop disse resultater.

5. Evalueringens sikkerhed (indføres ved projektafslutning)

a. Hvilken form for evaluering eller opfølgning har der været lavet af projektet/initiativet?
(Sæt gerne flere kryds)

- Intern erfaringsopsamling (udarbejdet af projektdeltagerne selv)
- Intern evaluering (systematisk opgørelse af projektets/initiativets resultater)
- Ekstern erfaringsopsamling (en ekstern part har samlet op på erfaringerne)
- Ekstern evaluering (en ekstern part har haft ansvaret for evalueringen)
- Der er ikke foretaget en evaluering eller opfølgning

Bemærkninger:

- Intern erfaringsopsamling: Der er udarbejdet en erfaringsopsamling af projektdeltagerne selv.
- Intern evaluering: Der er foretaget en systematisk opgørelse efter fastlagte evalueringsstandarder af projektets/initiativets resultater internt i organisationen.
- Ekstern erfaringsopsamling: En ekstern part har samlet op på projektets/initiativets erfaringer.
- Ekstern evaluering: Der er foretaget en systematisk opgørelse efter fastlagte evalueringsstandarder af projektets/initiativets resultater af en ekstern part.
- Der er ikke foretaget en evaluering eller opfølgning: Projektet/initiativet er ikke afsluttet med en evaluering/opfølgning (får ikke spm. 5b)

b. Hvilket design blev anvendt i evalueringen/erfaringsopsamlingen?
(Sæt gerne flere kryds)

- Kontrolleret forsøgsdesign (med kontrolgruppe)
- Før-efter måling (ud fra kvantitative data)
- Registerbaseret evaluering (nøgletal for borgere m.m.)
- Virkningsevaluering/implementeringsevaluering (opfølgning på forventede virkninger, vurdering af implementeringsforhold)
- Kvalitativ evaluering (interview med modtagere af indsats)
- Kvalitativ evaluering (interview med udførere af indsats)
- Ekspertvurdering (systematisk vurdering af anerkendte eksperter)
- Andet evalueringsdesign/opfølgning (talmæssig opfølgning, løbende opfølgning via samarbejdsfora el.lign.)

Bemærkninger:

- Kontrolleret forsøgsdesign: Evalueringen/opfølgningen er gennemført som et kontrolleret forsøg (med kontrolgruppe)
- Før-efter måling: Der er gennemført en måling ud fra kvantitative data om målgruppen ved projektets/initiativets start og afslutning.
- Registerbaseret evaluering: Tilgængelige registeroplysninger (nøgletal for borgere m.m.)
- Virkningsevaluering/implementeringsevaluering: Der er foretaget en opfølgning på forventede virkninger, og der er lavet en vurdering af implementeringsforholdenes betydning i forhold til de opnåede resultater.
- Kvalitativ evaluering (modtagere af indsats): Der er gennemført en kvalitativt baseret undersøgelse med systematisk inddragelse af borgere (interview, observationer m.m.)
- Kvalitativ evaluering (udførere af indsats): Der er gennemført en kvalitativt baseret undersøgelse med systematisk inddragelse af udførende medarbejdere.
- Ekspertvurdering: Evalueringen/opfølgningen bygger på en systematisk vurdering af indsatsen fra anerkendte eksperter.
- Andet evalueringsdesign/opfølgning: Dette kan indbefatte, at der gennem en talmæssig eller anden administrativ opfølgning er blevet vurderet, om projektets/initiativets aktiviteter er gennemført som forudsat. Derudover kan det også indbefatte en løbende opfølgning via samarbejdsfora, følgegruppe el.lign.

c. Hvad er baggrunden for, at evalueringen/opfølgningen havde denne karakter, og hvor stor sikkerhed tillægges evalueringen/opfølgningen? -

Bemærkninger:

- Der kan her gøres kort rede for, hvorfor evalueringen/opfølgningen blev tilrettelagt på den pågældende måde (4-6 sætninger). Der kan også kort gøres rede for, hvor stor en sikkerhed/troværdighed man tillægger evalueringen/opfølgningen.

Bilag 3 Beregning af scores på spørgsmålsniveau

Dette bilag indeholder en liste over de seks spørgsmål, der tilsammen udgør beregningen af scores. Det er samtlige spørgsmål fra tema 3, 4 og 5 med lukkede svarkategorier. Spørgsmål 3a, 4c og 5c er således ikke med, da de indeholder åbne svarkategorier med mulighed for kommentering. Hvert spørgsmål er præsenteret i en tabel, der angiver de forskellige værdier knyttet til de forskellige svarmuligheder.

Såfremt flere svarmuligheder er valgt, tæller alene den svarmulighed, der udløser det 'bedste svar'. Hvis et projekt eksempelvis i spørgsmål 3c både måler på opfyldelsen af målsætninger ud fra "gennemførelsen af aktiviteter/processer" og samtidig ud fra "resultaterne af aktiviteterne", så tæller alene den sidstnævnte mulighed med i beregningen af scoren, idet denne fører til en bedre score. Såfremt der anvendes en kombination, for eksempel i form af et gennemsnit af to eller flere svarmuligheder, ville projekter, der målte opfyldelsen af målsætningen på flere måder, blive 'straffet' i forhold til et projekt, der kun anvendte ét mål.

3b. Er målet med projektet/initiativet så specifikt, at det er muligt at vurdere, om målet er nået?

Svarmulighed	Værdi
Ja, i høj grad	0
Ja, i nogen grad	0,5
Ja, men kun i lav grad	0,75
Nej	1

3c. Hvordan måles der på, om målsætningen er opfyldt? (Sæt gerne flere kryds)

Svarmulighed	Værdi
Ud fra gennemførelsen af aktiviteter/processer (fx talmæssig opfølgning eller anden administrativ opfølgning)	0,75
Ud fra de umiddelbare resultater af aktiviteterne (fx opnået brugertilfredshed eller øget viden på området)	0,5
Ud fra effekterne/slutresultaterne i forhold til målgruppen (fx øget beskæftigelse eller forbedret sundhed)	0

4a. I hvilken grad er projektets/initiativets mål opfyldt?

Svarmulighed	Værdi
Projektets/initiativets mål er fuldstændig opfyldt	1
Projektets/initiativets mål er i nogen grad opfyldt	0,5
Projektets/initiativets mål er i lav grad opfyldt	0,25
Projektets/initiativets mål er ikke opfyldt	0

4b. Har projektet/initiativet alt i alt gjort en markant positiv forskel i forhold til målgruppen set ud fra en faglig vurdering?

Svarmulighed	Værdi
Ja, i høj grad	1
Ja, i nogen grad	0,5
Ja, men kun i mindre dele af målgruppen	0,25
Nej	0

5a. Hvilken form for evaluering eller opfølgning har der været lavet af projektet/initiativet? (Sæt gerne flere kryds)

Svarmulighed	Værdi
Ekstern evaluering (en ekstern part har haft ansvaret for evalueringen)	0
Ekstern erfaringsopsamling (en ekstern part har samlet op på erfaringerne)	0,5
Intern evaluering (systematisk opgørelse af projektets/initiativets resultater)	0,5
Intern erfaringsopsamling (udarbejdet af projektdeltagerne selv)	0,75
Der er ikke foretaget en evaluering eller opfølgning (får ikke spm. 5b)	1

5b. Hvilket design blev anvendt i evalueringen/erfaringsopsamlingen? (Sæt gerne flere kryds)

Svarmulighed	Værdi (eller udgår af beregning)
Kontrolleret forsøgsdesign (med kontrolgruppe)	0
Før-efter måling (ud fra kvantitative data)	0
Registerbaseret evaluering (nøgletal for borgere)	0
Virkningsevaluering/implementeringsevaluering (opfølgning på forventede virkninger, vurdering af implementeringsforhold)	0
Kvalitativ evaluering (interview med modtagere af indsats)	0,5
Kvalitativ evaluering (interview med udførere af indsats)	0,5
Ekspertvurdering (systematisk vurdering af anerkendte eksperter)	0,75
Andet evalueringsdesign/opfølgning (talmæssig opfølgning, løbende opfølgning via samarbejdsfora el. lign.)	0,75

Note: Det er alene muligt at springe dette spørgsmål over, såfremt den sidste svarmuligheder er valgt i spørgsmål 5a

Bilag 4 Overvejelser over lovbundne bevillinger og bloktilskud

Statsrevisorerne bemærker i deres beretning fra 2014⁹, at hovedparten (74 %) er lovbundne bevillinger og bloktilskud, hvor der typisk ikke aflægges et særskilt regnskab for de enkelte tilskud.¹⁰ VIVE vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt at inkludere disse lovbundne bevillinger og bloktilskud i en tværgående evaluering af den samlede satspulje.

Evaluering af lovbundne bevillinger og bloktilskud

Lovbundne bevillinger og bloktilskud indgår som en del af andre lovkomplekser, fx serviceloven eller loven om en aktiv beskæftigelsesindsats.¹¹ Bevillinger og tilskud fra satspuljemidlerne indgår som et driftstilskud. Dette indebærer, at ministerierne ikke kan følge den direkte anvendelse af de satspuljemidler, der kanaliseres ud i denne form, men kun den overordnede anvendelse inden for det pågældende område.

Statsrevisorerne bemærker, at opfølgningen på anvendelsen af satspuljen for bloktilskud og lovbundne bevillinger primært sker ved en overordnet opfølgning på aktiviteten på området, og at det kan være vanskeligt for ministerierne at foretage en direkte opfølgning på den specifikke brug af de tildelte satspuljemidler.¹²

Ud fra et evaluering af synspunkt er det ikke meningsfyldt at inkludere bloktilskud og lovbundne bevillinger i en tværgående evaluering på området. Det er ikke muligt at afgrænse satspuljemidlerne fra øvrige tildelte midler på området, og det er derfor heller ikke muligt at beskrive og vurdere den specifikke anvendelse af de tildelte satspuljemidler. Ud fra en evaluering af betragtning er det et minimumskrav, at man som evaluator skal kunne udskille og analysere/måle en specifik aktivitet, der knytter sig til en bevilling, og det er ikke muligt i forhold til lovbundne bevillinger og bloktilskud.

Det vurderes derfor ikke som hensigtsmæssigt at inkludere satspuljemidlerne til lovbundne bevillinger og bloktilskud i en tværgående evaluering af den samlede satspulje.

⁹ Statsrevisorerne (2014): Beretning om Satspuljen. Folketinget, 17/2014.

¹⁰ **Lovbundne bevillinger** vedrører tilskud, hvor modtagerkredsen og tilskuddets størrelse eller beregningsgrundlag er fastsat i lovgivningen. Modtagerkredsen vil typisk være enkeltpersoner. **Ordninger, som udbetales via bloktilskud**, udbetales som en samlet bevilling til kommuner og regioner. Der aflægges typisk ikke særskilt regnskab for bevillinger, der gives som bloktilskud.

¹¹ Et eksempel på dette er Merudgifter til førtidspension. Denne bevilling dækker over en lang række initiativer som følge af førtidspensionsreformen i 2003. Finansieringen er indbudgetteret på flere konti på de relevante ressortområder (permanent bevilling).

¹² Statsrevisorerne (2014): Beretning om Satspuljen. Folketinget, 17/2014, s. 21.

**VIDEN I
VELFÆRD**

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD